

SER-advies over binden van internationale studenten

Buitenlands talent gevraagd

Chinese studenten aan de Hogeschool Arnhem

Nederland is er niet goed in om buitenlandse studenten na hun studie vast te houden. Ondertussen neemt het tekort aan kenniswerkers snel toe. De SER is gevraagd om advies uit te brengen over hoe we buitenlands talent aan onze economie kunnen binden. Onderwijsinstellingen en bedrijven in Twente en Noord-Brabant zijn daar al volop mee bezig.

TEKST Loek Kusiak **FOTO** Luuk van der Lee/ HH Flip Franssen/ HH

‘Als trainee kun je in de praktijk tonen wat je waard bent. Je ervaart hoe het is om te werken in de Europese cultuur. Dat was wat ik zocht’, zegt de Iraanse Marzieh Malekynezhad. Zij behaalde aan Saxion Hogeschool in Deventer een Engelstalige Master in Business Administration (MBA). Eind 2011 kon ze in Nunspeet op het Benelux-hoofdkantoor van Shimano, een Japanse fabrikant in fietsonderdelen, als trainee aan de slag. Haar gedrevenheid werd na vier maanden beloond met een vast dienstverband. Marzieh: ‘Als compliance officer zorg ik ervoor dat de geldzaken bij Shimano voldoen aan de Japanse regels voor bedrijfsadministratie.’

Het contact met Shimano werd voor Marzieh geregeld door Connect, arbeidsbemiddelaar van Saxion Hogescholen en de Universiteit Twente, die sinds 2009 buitenlandse afgestudeerde kenniswerkers koppelt aan bedrijven in het oosten van het land. De opbrengst tot nu toe: 35 koppelingen, zowel bij grote als bij kleine bedrijven die vanwege internationale handelsrelaties reikhalzend uitkijken naar buitenlands talent. ‘Als je handel drijft met China is het handig als een medewerker Mandarijn spreekt en de Chinese codes van zaken doen kent’, zegt Connect-programmamanager Germaine Custers.

Veel buitenlandse studenten willen na hun studie graag werkervaring in Nederland opdoen

achtergrond

Die mensen hebben wij in ons Connect-programma. We sturen het cv van een kandidaat, een promotiefilmpje en regelen een kennismakingsgesprek.'

Streng selectie

Saxion alleen al telt 3500 buitenlandse studenten. Ze voelen zich aangetrokken door het Engelstalige onderwijs, de internationale erkenning van een in Nederland behaald diploma en ons gunstige woon- en leefklimaat, vertelt Custers.

'Duitse studenten keren vaak weer naar hun land terug. Maar veel anderen, uit China, Zambia, Vietnam, Colombia, Iran of Roemenië, willen hier na hun studie maar wat graag werkervaring opdoen. Het aantal aanmeldingen bij Connect is drie keer zo groot als het aantal beschikbare vacatures. De selectie is dus streng.'

Voor een bemiddeling met een redelijke kans van slagen moet het profiel van de kandidaat aansluiten bij de vraag vanuit de arbeidsmarkt. 'Op onze kandidatenlijst staan bachelors en masters voor functies in civiele techniek en engineering, wat tegenwoordig moeilijk vervulbare vacatures voor bedrijven zijn, maar ook voor functies voor marketing, finance en milieu. Basale kennis van de Nederlandse taal is doorgaans een pre.

Studenten die hier willen blijven, stimuleren we om tijdens hun studie taalles te volgen. Er zijn werkgevers die verlangen dat de buitenlandse afgestudeerde voor de sociale integratie wel wat Nederlands beheerst.'

De afgestudeerden krijgen van Connect een sollicitatietraining en andere ondersteuning tijdens het zogenoemde 'zoekjaar' waarin ze maximaal een jaar de tijd hebben om als kennismigrant een baan te vinden. De leges voor de verblijfsvergunning tijdens dat

Adviesaanvraag binding internationaal talent

Nederland telt dit jaar 87.000 buitenlandse studenten in het hoger onderwijs. Minister Bussemaker van Onderwijs en Wetenschap heeft de SER gevraagd een advies uit te brengen over wat bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden kunnen doen om internationaal talent aan ons land te binden. Wanneer één op de vijf buitenlandse studenten na zijn studie hier blijft werken, kan dit de schatkist 740 miljoen euro opleveren. De buitenlandse studenten zijn hard nodig om tekorten op de arbeidsmarkt op te vangen.

zoekjaar zijn in 2011 verhoogd van 330 naar 600 euro. Volgens Custers is dat wel een belemmering: 'Dat is een enorm bedrag voor een student zonder werk en zonder rijke ouders.'

Extra bekendheid

Ook Zuidoost-Nederland, en dan vooral de regio Eindhoven met veel top-technologische bedrijven, heeft een groeiend tekort aan hooggekwalificeerde technici en andere hoopopgeleide kenniswerkers. 'Om alle technische vacatures in Nederland te vervullen, moeten vier op de tien studenten voor techniek kiezen. Dat zijn er nu slechts twee op de tien', vertelt Yvonne van Hest, programmanager internationale arbeidsmarkt bij Brainport Development. Deze organisatie draagt namens bedrijven, overheden en kennisinstellingen bij aan de ontwikkeling van de regio die zich in 2011 'slimste regio ter wereld' mocht noemen. 'Van uitsluitend Nederlandse studenten moeten we het dus niet meer hebben. Daarom mikken we op het werven en binden van buitenlandse studenten en internationale kenniswerkers. Hun aanwezigheid bepaalt mede de investeringen en ook de vestiging van nieuwe bedrijven.'

Brainport deelt geen banen uit, maar coördineert met het programma Brainport International Community campagnes die de regio meer bekendheid moeten geven bij studenten en internationale kenniswerkers. Van Hest: 'Dat doen we voor dertig bedrijven in Brabant en Limburg, samen met de TU Eindhoven, de universiteiten Tilburg en Maastricht en de hogescholen Fontys en Avans. Binnenkort staan we als Brainport Talent Region op een carrièrebeurs van de beste technische universiteit ter wereld: MIT in Boston. De beurs is gericht op studenten die naar Europa willen. Ook netwerken van het Nuffic, de organisatie voor internationalisering van het hoger onderwijs, willen we beter gebruiken. Studenten die via Nuffic in

Buitenlandse studenten krijgen Nederlandse les

Nederland hebben gestudeerd en als alumni in hun vaderland werken, blijven vaak levenslang ambassadeur van ons land.'

Van Hest reisde onlangs met Rob van Gijzel, burgemeester van Eindhoven, en regionale ondernemers mee op de handelsmissie van premier Rutte naar Turkije. 'Met lezingen op universiteiten in Istanbul hebben we studenten en alumni laten weten dat ze voor werk ook hier terechtkunnen.'

Sociale media

Het lopende project Brabant Talents, ook een initiatief van Brainport Development, richt zich op het behoud van buitenlandse én Nederlandse afstudeerders voor de Brabantse arbeidsmarkt. 'Iedereen kent Philips, maar er zijn nog zo veel andere fantastische bedrijven, zoals ASML en de VDL Groep. Dus gaan Brabantse werkgevers naar de onderwijsinstellingen om over hun bedrijf en het Brabantse bedrijfsleven te vertellen. Daarnaast zetten we sociale media in en organiseren we rondetafelgesprekken waar studenten vertellen wat zij van werkgevers verwachten.'

Van de niet-EU-studenten wil 67 procent in Nederland blijven, maar uiteindelijk blijft maar 27 procent, zo blijkt uit onderzoek. Van Hest: 'Wie in zijn eigen land afstudeert en hier aan het werk wil, moet kunnen aantonen dat hij ten minste 37.500 euro bruto per jaar gaat verdienen. Wie in Nederland afstudeert en hier voor een zoekjaar kiest, kan al voor het minimumloon een baan aanvaarden en vervolgens naar een marktconform salaris doorstromen. We moeten bevorderen – en het SER-advies kan daarbij helpen – dat veel meer studenten van buiten de EU die hier afstuderen ook blijven. Dat betekent onder meer dat we meer bekendheid moeten geven aan de voordelen van de regeling zoekjaar.' ■